

مطالعه مطالب در کانال صنعت تهویه و تاسیسات
<https://telegram.me/hvacmag>

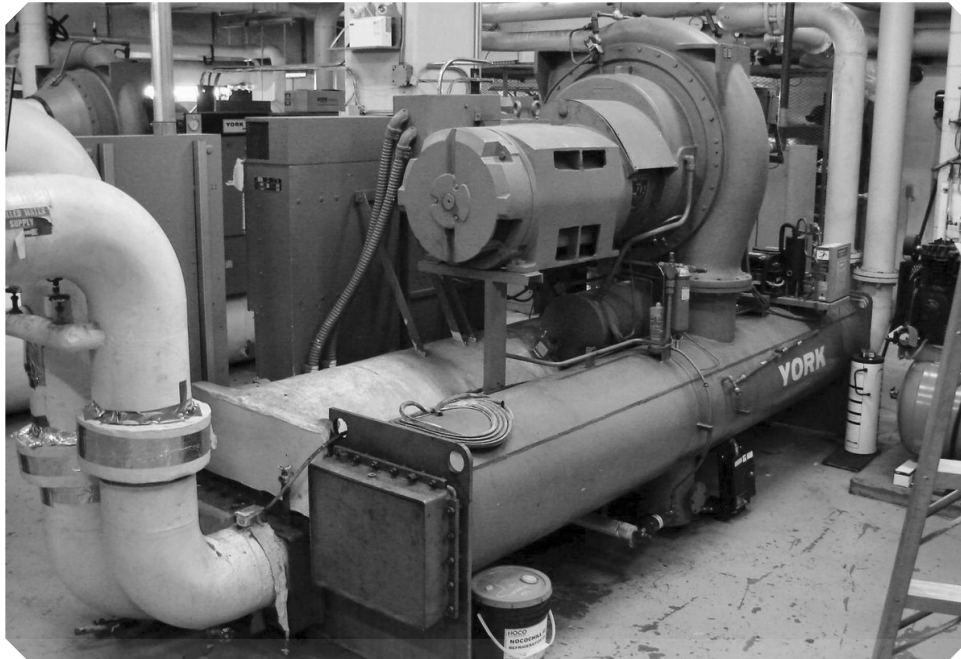

بازده چیلر

بررسی موردی با فناوری روز HVAC HESS

مترجم: سپیده نصیری

1. Heating, Ventilation & Air-Conditioning High Efficiency Systems Strategy (HVAC HESS)

سامانه‌های روشنایی مناطق اشتراکی و HVAC یک ساختمان اداری تجاری ۴۵ ساله 5400 m^2 در کانبرا، استرالیا در سال ۲۰۱۰ به‌روزرسانی گردید (شکل ۱)؛ به‌روزرسانی مذکور منجر به بهبود رتبه ستاره انرژی NABERS^۱ ساختمان مذکور از ۲ تا ۴/۵ ستاره شد. به‌علاوه به‌روزرسانی سامانه‌های مذکور منجر به کاهش انرژی مصرفی سالانه و متعاقباً صرفه‌جویی ۱۲۰۰۰۰ دلار، کاهش سالانه ۷۰ درصدی انتشار گازهای گلخانه‌ای و بهبود شرایط آسایش ساکنان ساختمان گردید. یکی از حقایق بازاصلاح سامانه‌های مذکور شامل به‌روزرسانی چیلرها بود؛ شرح تفصیلی بازاصلاح اجزاء دیگر سامانه‌های مذکور در گزارش‌برگ‌های مشابه دیگر ارائه شده‌اند.

شکل ۱: نمای مقابل ساختمان اداری خیابان ۴ مورت، کانبرا، استرالیا

1. National Australian Built Environment Rating System (NABERS)
2. the Retrofit of 4 Mort St Canberra Case Study

چیلرها

معمولاً سامانه های HVAC دارای سهم تقریبی ۷۰ درصدی از انرژی مصرفی ساختمان می باشند؛ از میان ۷۰ درصد مذکور، انرژی مصرفی چیلرها برای تولید آب سرد کاربردی در تهویه مطبوع، ۳۵-۲۵ درصد است. بنابراین بازده چیلرها و بهینه سازی کارایی آنها در داخل سامانه های HVAC دارای ارزش بسزایی برای دستیابی به کارایی بالا می باشد.

اکثر چیلرهای سامانه های HVAC در چرخه تراکمی بخار کار می کنند؛ در چرخه تراکمی بخار، برای تولید آب سرد، سردساز (مبرد) از طریق یک کمپرسور از میان مبدل های حرارتی به گردش در می آید و یک چگالنده نیز گرمای دریافتی سردساز (گرمای جذبی از آب) را دفع می کند.

چیلرها وابسته به چگونگی دفع گرما می توانند از نوع هواخنک و یا آب خنک باشند. چیلرهای آب خنک، متراکم تر، کم صداتر، دارای عمر عملیاتی بالاتر و بازده انرژی بیشتری در قیاس با چیلرهای هواخنک می باشند. به عنوان یک قانون کلی، چیلرهای قدیمی تر از ۱۵

سال معمولاً حاوی «سردسازهای تهی ساز لایه اوزون*» می باشند؛ بنابراین جایگزینی آنها با واحدهای به روزی با کارایی بالاتر و حاوی سردسازهایی با پتانسیل تهی سازی لایه اوزون صفر و پتانسیل گرمایش جهانی پایین تر الزامی می باشد.

* سردسازهای مذکور شامل R11، R22 و R123 می باشند؛ واردات و کاربرد برخی از سردسازهای مذکور ممنوع می باشد و یا برخی از آنها در شرایط جایگزینی تدریجی قرار دارند. برای اطلاعات بیشتر، به سایت www.environment.gov.au/atmosphere/ozone/index.html رجوع فرمایید.

بازده چیلر

غالباً تمرکز مهندسان و کارشناسان کنترل ها بر بهبود بازده چیلرها دارای تأثیرهای زیان باری بر انرژی مصرفی تجهیزات نظیر برج های خنک کن، بادزن های توزیع هوا، پمپ های آب سرد و آب چگالنده می باشد. در مواردی برآیند خالص بهبود بارده چیلرها منجر به افزایش انرژی مصرفی

پارس

مهندسی، تامین کالا و اجرای پروژه های تاسیساتی (EPC)

www.pouyanpars.ir

نسیم سرمایش زاگرس
ارائه کننده کلیه کمپرسورها و تجهیزات تهویه و تبرید
www.nszagros.com

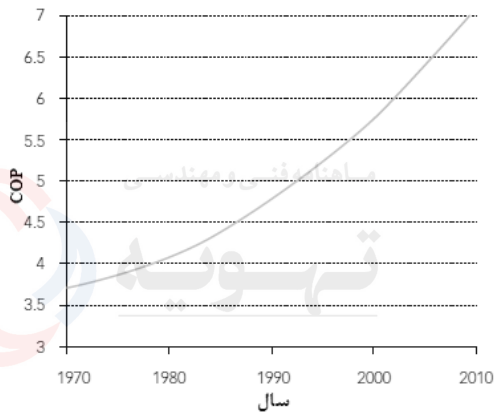

شرکت مهندسی پارس اهداف؛ مخازن مدولار
آب آشامیدنی GRP از ۱۰۰۰ تا ۵,۰۰۰,۰۰۰ لیتر
www.parsahdaf.ir

کلی می‌گردد. بنابراین کاربرد دیدگاه کلی نگرانه‌تری برای کل سامانه در زمان اتخاذ هر گونه تصمیمی برای بهبود بازده چیلرها الزامی می‌باشد.

بازده سرمایشی یک چیلر به‌عنوان ضریب کارایی (COP)^۳، یا نسبت بازده انرژی (EER)^۴ [برابر ظرفیت برودتی در بار کامل (در واحد وات) تقسیم بر توان ورودی الکتریکی (در وات)] بیان می‌گردد. اصولاً بازده چیلرها با نرخ ثابتی به‌دلیل بهبودهای کمپرسور و فناوری مبدل حرارتی، به‌همراه کاربرد کنترل‌های بهتر افزایش یافته است. شکل ۲، بهبود بازده چیلر از سال ۱۹۷۰ تا سال ۲۰۱۰ را نشان می‌دهد.

شکل ۲: افزایش بازده چیلر (منبع: GHD)*

* GHD: یکی از شرکت‌های خدمات‌رسانی حرفه‌ای پیشرو جهانی در بازارهای جهانی آب، انرژی و منابع، محیط زیست، املاک و ساختمان و حمل و نقل می‌باشد. شرکت مذکور، سرویس‌های مهندسی، معماری، زیست‌محیطی و ساختمان‌سازی را برای مشتریان بخش‌های خصوصی و عمومی تأمین می‌کند. با توجه به عدم کارکرد غالب چیلرهای سامانه‌های HVAC تحت شرایط بار کامل، معیار بهتری برای ارزیابی بازده چیلرها، «مقدار بار جزئی یکپارچه (IPLV)^۵» می‌باشد.

** برای محاسبه COP چیلرها نباید فقط به مقدار آن در بار کامل اکتفا نمود بلکه بهتر است از میانگین آن در شرایط و بارهای گوناگون استفاده کرد. برای تعیین میزان متوسط COP در طول روز از معیاری به نام IPLV استفاده می‌شود.

نحوه محاسبه IPLV به شرح زیر می‌باشد؛ لازم به ذکر است که ضرایب رابطه مذکور تابعی از شرایط اقلیمی می‌باشد و برای شهر تهران از رابطه ذیل استفاده می‌شود:

$$IPLV = 0.13a + 0.29b + 0.43c + 0.15d$$

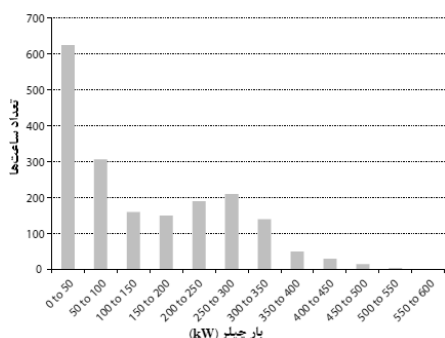
که در آن مقدار COP در ۱۰۰٪ بار، b: COP در ۷۵٪ بار، c: COP در ۵۰٪ بار، d: COP در ۲۵٪ بار می‌باشد.

5. Integrated Part Load Value (IPLV)

3. Coefficient Of Performance (COP)

4. Energy Efficiency Ratio (EER)

شکل ۳: شبیه‌سازی ساختمان GHD، تقاضای چیلر را نشان می‌دهد.

برای بهینه‌سازی گزینش چیلر برای ساختمان‌های کارآیی- بالا، دقیق‌ترین روش شامل شبیه‌سازی حرارتی ساختمان برای تعیین پروفیل بار سرمایشی سالانه تحت شرایط محیطی گوناگون می‌باشد. برای ساختمان‌های موجود (قدیمی)، پروفیل بار سرمایشی را می‌توان از طریق کاربرد داده‌های سامانه مدیریت ساختمان (BMS)^۷ تعیین نمود؛ سامانه مدیریت ساختمان (BMS)، داده‌های مذکور را از طریق اندازه‌گیری و پایش کافی انرژی و بار حرارتی تأمین می‌سازد.

7. the Building Management System (BMS)

مفهوم ضرایب بالا به این صورت است: ۱۳٪ ساعت در ۱۰۰ بار، ۲۹٪ ساعت در ۷۵ بار، ۴۳٪ ساعت در ۵۰ بار، ۱۵٪ ساعت در ۲۵ بار. IPLV توسط «انجمن تهویه مطبوع، گرمایش و تبرید (AHRI)» آمریکا توسعه یافته است و به عنوان ANSI/AHRI 551/591 (SI) استاندارد شده است. COP، IPLV های یک چیلر در بارهای ۲۵، ۵۰، ۷۵ و ۱۰۰ درصدی را در شرایط عملیاتی گوناگون در نظر می‌گیرد و معیار بهتری برای کارآیی یک چیلر در طول یک فصل سرمایشی متداول می‌باشد. شکل ۳ نشان می‌دهد که تقاضای چیلر در ساختمان‌های نوع اداری متداول برای اکثر طول سال پایین می‌باشد و بنابراین ارزش ارزیابی بازده چیلرها در بار جزئی و تحت شرایط غالب محیطی و نه در بار کلی (مشابه شیوه‌های قدیمی) را نشان می‌دهد.

6. Air-Conditioning, Heating and Refrigeration Institute (AHRI)

قوانین بازده

سامانه، فضای در دسترس، هزینه‌های اولیه و عملیاتی، بازده انرژی، هزینه‌های آب مصرفی و هزینه‌های پالایش آب بستگی دارند. برای مثال در مناطق اقلیمی سردتر، به‌ویژه برای ساختمان‌هایی با کاربرد شبانه و در زمان‌هایی با دمای محیطی پایین، صرفه‌جویی‌های انرژی ناشی از چیلرهای آب‌خنک می‌تواند کمینه باشد. چیلرهای آب‌خنک دارای هزینه‌های دوره عمر پایین‌تری در مناطق اقلیمی گرم‌تر، در ساختمان‌هایی با بهره‌برداری طولانی‌مدت چیلرها و در مکان‌هایی با ظرفیت چیلر بالاتر از ۱/۵ MW می‌باشند. بازده آب نیز در واقع یک عامل عملیاتی کلیدی در ساختمان‌هایی با کاربرد چیلرهای آب‌خنک می‌باشد.

یک گزینه در دسترس برای سامانه‌های کوچک‌تر، استفاده از یک سامانه هواخنک به‌همراه لایه‌های (سطوح) آدیباتیک می‌باشد؛ لایه‌های آدیباتیک در واقع سطوح تبخیری پیش‌سرمایشی می‌باشند که در مقابل مبدل حرارتی نصب می‌شوند؛ عبور جریان هوا از میان لایه‌های مرطوب آدیباتیک پیش از ورود به مبدل حرارتی منجر به پیش‌سرمایش جریان هوا می‌شود.

آب چگالنده و بار تنظیم دمای آب سرد

بازده چیلرها به‌ویژه در زمان کاربرد کم‌سورهای سرعت متغیر، در هنگام کاهش دمای چگالشی (دفع گرما) و یا در هنگام افزایش دمای تبخیری (آب سرد) به‌طور چشم‌گیری افزایش می‌یابد. انرژی مصرفی را می‌توان وابسته به نوع چیلر تا میزان $2/5-1/5$ °C کاهش داد.

به‌طور سنتی، برج‌های خنک‌کن برای نگهداشت دمای آب ورودی به چیلر در دمای ثابت 29 °C استفاده شده‌اند. در چیلرهای پیشرفته کنونی، دمای آب چگالنده می‌تواند تا میزان اندک 15 °C نیز در زمان وقوع شرایط مطلوب محیطی غالب کاهش یابد. به‌طور مشابه، در طول بازه‌های زمانی تقاضای سرمایشی پایین، برای دستیابی به بازده بالاتر، دمای آب سرد تنظیمی در 6 °C (تنظیم سنتی) را می‌توان تا دمای بالاتری نیز باز تنظیم کرد.

با این حال اطمینان طراحان از عدم تأثیر منفی افزایش بازده بر انرژی مصرفی بالاتر ناشی از توان موردنیاز

از تاریخ دسامبر ۲۰۱۲، چیلرهای با ظرفیت‌های بالاتر از 350 kW یی تحت فروش در استرالیا باید منطبق با قوانین «استانداردهای کارایی انرژی کمینه (MEPS)»^۸ باشند. جدول ۱، رتبه‌های انرژی با لزوم دستیابی چیلرها به آن‌ها در زمان اجرای آزمایش چیلرها بر طبق AS/NZS 4776 را نشان می‌دهد. چیلرهایی با ظرفیت‌های پایین‌تر از 350 kW نیز به‌وسیله «کد ساختمانی سازی ملی»^۹ (با نام قبلی «کد ساختمانی استرالیا»^{۱۰}) پوشش داده می‌شوند. برای چیلرهای آب‌خنک، COP کمینه برابر $4/2$ و IPLV کمینه برابر $5/2$ می‌باشد و برای چیلرهای هواخنک نیز COP کمینه برابر $2/5$ و IPLV کمینه برابر $3/4$ می‌باشد.

جدول ۱: رتبه‌های MEPS

IPLV کمینه		COP کمینه		ظرفیت (kW)
آب‌خنک	هواخنک	آب‌خنک	هواخنک	
5.50	3.70	5.00	2.70	350-499
6.00	3.70	5.10	2.70	500-699
6.20	4.10	5.50	2.70	700-999
6.50	4.10	5.80	2.70	1000-1499
6.50	4.10	6.00	2.70	1500<

عواملی با لزوم بررسی

چیلرهای آب‌خنک در برابر چیلرهای هواخنک

به‌طور کلی چیلرهای آب‌خنک در قیاس با چیلرهای هواخنک، متراکم‌تر، کم‌صداتر، انرژی کارآتر و دارای عمر عملیاتی بالاتری می‌باشند. با این حال، هزینه‌های دوره عمر چیلرهای مذکور باید در نظر گرفته شوند. گزینش نهائی چیلرها به عواملی نظیر ناحیه اقلیمی، ساعت‌های بهره‌برداری، پروفیل بار سرمایشی، الزام‌های زائد

8. the Minimum Energy Performance Standards (MEPS)
9. the National Construction Code
10. the Building Code of Australia

دارای انعطاف پذیری بسیار بالاتری می باشند.

تولیدکنندگان امروزی گزینه‌هایی شامل طرح ذیل را پیشنهاد می دهند:

اتصال سری چیلرها و جریان معکوس آب سرد و آب چگالنده از میان چیلرها.
با وجود پتانسیل بالای گزینه فوق و گزینه‌های دیگر برای افزایش بازده انرژی، مشاوره طراحان با تولیدکنندگان برای دستیابی به درک کاملی از سامانه‌ها و مشکل‌ها برای جلوگیری از خطرهای (اشکال‌های) بالقوه احتمالی آتی الزامی می باشد.

- نگهداری و پایش

فرایند نگهداری صحیح برای نگهداشت بازده عملیاتی اوج تاسیسات آب سرد، الزامی و حیاتی می باشد. ملاحظات نظیر کالیبراسیون حس‌گرهای کنترلی و پاکیزه نگه‌داری مبدل‌های حرارتی دارای تأثیر چشم‌گیری بر بازده انرژی می باشند. در هنگام کاربرد برج‌های خنک‌کن مدار باز، چگالنده‌های چیلر باید برای وارسی رسوب‌گذاری، پایش گردند. یک لایه

مصرفی بیشتر بادن‌های برج‌های خنک‌کن و بادن‌های واحد هواساز برای نگهداشت سطح آسایش مشابه ساکنان ساختمان در دمای هوای بالاتر الزامی می باشد.

- پمپاژ متغیر

در ساختمان‌های بزرگ، انرژی موردنیاز برای گردش (پمپاژ) آب سرد، سهم بالایی از کل انرژی مصرفی سامانه آب سرد را در بر می گیرد. بنابراین طراحان سامانه‌ها باید گزینه‌های در دسترس برای پمپاژ آب سرد جریان-متغیر قابل‌دستیابی از طریق یک سامانه اولیه و یا یک سامانه اولیه و ثانویه را در نظر بگیرند.
به‌علاوه انرژی پمپاژ را می‌توان علی‌رغم کاهش بازده چیلر، از طریق نرخ‌های جریان آب سرد پایین‌تر کاهش داد. به‌طور سنتی چیلرها به کاهش نرخ‌های جریان آب حساس بوده‌اند. با این حال چیلرهای پیشرفته کنونی، به شرط نگهداشت نرخ تغییر مذکور در گسترده مقادیر قابل قبول،

پارس پویان

مهندسی، تامین کالا و اجرای پروژه‌های تاسیساتی (EPC)

www.pouyanpars.ir

نسیم سرمایه‌سازگرس
ارائه‌کننده کلیه کمپرسورها و تجهیزات تهویه و تبرید
www.nszagros.com

شرکت مهندسی پارس اهداف؛ مخازن مدولار
آب آشامیدنی GRP از ۱۰۰۰ تا ۵,۰۰۰,۰۰۰ لیتر
www.parsahdaf.ir

«کمپرسورهای سانتریفیوژ نوع دوقلوی توربوکور[®] و یاتاقان‌های مغناطیسی غیر روغنی و درایوهای سرعت-متغیر داخلی (یکپارچه) می‌باشد. COP چیلر مذکور برابر ۴/۰۳ و IPLV چیلر مذکور برابر ۷/۱ می‌باشد. به دلیل سایز نسبتاً کوچک چیلر، چیلر مذکور از نوع هواخنک با لایه‌های آدیباتیک داخلی و نه از نوع چیلر آب‌خنک متصل به یک برج خنک‌کن می‌باشد. گزینه مذکور منجر به کاهش هزینه‌های سالانه پالایش آب و آب مصرفی تا میزان تقریبی ۳۰۰۰ دلاری می‌شود. اصولاً سامانه مذکور به‌عنوان یک واحد هواخنک، با لایه‌های پیش‌سرمایشی آدیباتیک کاربردی در طول شرایط محیطی دما-بالا عمل می‌کند.

به دلیل محتوای مواد داخلی نسبتاً پایین آب مصرفی

رسوب ۰/۶ mm (شامل خاکه، چرک، گرده و رطوبت و غیره) بر روی کویل‌های پره‌دار مبدل حرارتی منجر به افزایش توان مصرفی تا میزان حداکثری ۲۰ درصدی می‌شود.

BMS دارای نقشی کلیدی در پایش انرژی مصرفی چیلر و COP می‌باشد؛ به‌علاوه برنامه‌پذیرسازی BMS برای تولید گزارش‌های خودکار موارد غیر نرمال (استثناها)، در زمان فراتروری شاخص‌های کارایی کلیدی از حدود قابل قبول نیز امکان‌پذیر می‌باشد.

بازاصلاح ساختمان اداری خیابان ۴ مورت

چیلر نصبی در ساختمان خیابان ۴ مورت شهر کانبِرای استرالیا (شکل ۴) دارای ظرفیت ۴۲۰ KW، به‌همراه

11. twin Turbocor type centrifugal compressors

مراحل طراحی، تولید، نصب، راه اندازی مقدماتی، بهره برداری و نگهداری در بازه عمر سامانه HVAC می باشد. استراتژی مذکور شامل تعدادی از اقدام های تکمیلی می باشد که در ۳ گروه وسیع قرار می گیرد: مردم، اقدام ها و سامانه ها.

استراتژی مذکور یکی از مجموعه های گزارش برک های توسعه یافته برای تأمین بازبینی کلی سریع و مرجعی برای اطلاع رسانی، آموزش و تشویق صنایع HVAC برای بهبود بازه انرژی می باشد.

گزارش برگ مذکور و گزارش برگ های HVAC HESS دیگر را می توانید در سایت «دفتر تغییرهای اقلیمی و بازه انرژی» بیابید: www.climatechange.gov.au/gov-ernment/initiatives/hvac-hess

شکل ۴: چیلر نصبی در ساختمان اداری خیابان مورت ۴ کانبرا

سامانه آب سرد، از یک مخزن تنظیمی (تانک بافر) $1m^3$ برای بهبود کنترل چیلر استفاده گردید. مخزن تنظیمی (تانک بافر) مجهز به حس گرهای دمایی داخلی در ترازهای تحتانی و فوقانی مخزن برای تشخیص (حس) شرایط شارژ مخزن و شرایط عایق حرارتی فوق ضخیم مخزن برای کاهش تلفات حرارتی از مخزن بود.

سامانه پمپاژ آب سرد شامل تنها یک مدار جریان ثابت اولیه، با جریان سامانه کمینه ای بود که از طریق ۳ شیر دهانه ای تنظیم می گردید. به دلیل طبیعت متراکم سامانه آب سرد مذکور، از آرایش نوع اولیه و ثانویه استفاده نگردید. برای نگهداشت ساده کنترل ها، سامانه مذکور برای جریان ثابت پیکربندی (طرح ریزی) شده بود؛ با این حال سخت افزارهای الزامی نظیر تجهیز ارتباطی تراز بالای (HLI) چیلر، جریان سنج آب سرد، حس گرهای دمایی و حس گرهای فشار دیفرانسیلی برای بهینه سازی بیشتر از طریق کاربرد پیکربندی تازه ای برای جریان متغیر نصب شدند.

HVAC HESS

استراتژی سامانه های بازه بالای گرمایش، تهویه و تهویه مطبوع (HVAC HESS) در واقع استراتژی ۱۰ ساله ای تحت «استراتژی ملی بازه انرژی^{۱۳}» می باشد که برای پیگیری اقدام های اصلاحی بلندمدتی برای افزایش بازه انرژی سامانه های HVAC سراسر استرالیا طرح ریزی شده است. تحت «گروه کاری بازه انرژی (E2WG)^{۱۴}»، «کمیته ساختمان های تجاری (CBC)^{۱۵}»، اجرای استراتژی HVAC مذکور را مدیریت می کند. CBC شامل نمایندگان از استرالیا (بخش های ایالتی و محلی) می باشد.

استراتژی مذکور شامل لحاظ دورنمای عمر کاری سامانه ها در هدف گذاری بهبود بازه HVAC، دربرگیری

۱۲. تجهیز ارتباطی تراز بالا (Interface Level High): ابزاری که امکان پایش و کنترل مستقیم تجهیزها از طریق شبکه ارتباطی BMS را فراهم می کند. برای مثال یک چیلر یا ژنراتور.

13. the National Strategy on Energy Efficiency

14. the Energy Efficiency Working Group (E2WG)

15. the Commercial Buildings Committee (CBC)

پویان پارس

مهندسی، تامین کالا و اجرای پروژه های تاسیساتی (EPC)

www.pouyanpars.ir

نسیم سرمایه سازگرس
ارائه کننده کلیه کمپرسورها و تجهیزات تهویه و تبرید
www.nszagros.com

شرکت مهندسی پارس اهداف؛ مخازن مدولار
آب آشامیدنی GRP از ۱۰۰۰ تا ۵,۰۰۰,۰۰۰ لیتر
www.parsahdaf.ir